

διότι αὐτὸς τὸ διενοήθη καὶ τὸ ἀνέπτυξεν. Ἦδυνήθη γὰρ τὸ κάμη τόσον ἐξαίρετον, διότι τὸ ἐδημιούργησεν ἐπὶ νέου ἐδάφους ἐλευθέρου παντὸς κωλύματος, χάρις εἰς τὴν πατρικὴν του ὑπομονὴν καὶ εἰς τὴν ἀξιοθαύμαστον ἀφοσίωσίν του εἰς τὴν εἰδικότητά του».

Ἄκριβῶς δὲ εἰς τὰ προσόντα του ταῦτα τοῦ κ. Φωτεινοῦ ὀφείλεται καὶ ἡ σωτηρία τοῦ περικαλλοῦς ἰδρύματος ἀπὸ ἐπανειλημμένων καὶ σοβαρῶν ἐπιτάξεων, ὧν τινες μικροῦ δέον γὰρ μετέβαλλον καὶ αὐτὸν τὸν μέγαν προορισμὸν τοῦ νοσοκομείου, ὃν προέθετο οἱ ἀείμνηστοι μεγάτιμοι δωρηταὶ καὶ ἰδρυταί.

Ἄγαπητὲ συνάδελφε, ὡς εὔ παρέστητε!

Ἄς εὐχρηθῶμεν ἢ αὐτὴ δραστηριότης ὑμῶν γὰρ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ζήτημα τοῦ εἰδικοῦ ἀγῶνος ἐνισχυόμενον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον χρησιμεύσῃ ἀποτελεσματικώτερον καὶ πλέον καρποφόρως πρὸς πληρεστέραν διαφώτισιν καὶ διαπαιδαγώγησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πάσης ἡλικίας.

✱

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΦΩΤΕΙΝΟΥ

Μετὰ τὴν προσφώνησιν ὑπὸ τοῦ κ. Ἄριστ. Κούζη, ὠμίλησεν ὁ νέος ἀκαδημαϊκὸς κ. Γεώργιος Θ. Φωτεινὸς ἔχων ὡς θέμα:

Ο ΑΝΤΙΑΦΡΟΔΙΣΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΕΝΙΚΙΛΛΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤ' ΑΥΤΗΝ.

Σεβασμιώτατε,
Κύριοι Ὑπουργοί,
Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Ἄνερχόμενος τὸ βῆμα τοῦτο, ὡς πρῶτον ἐπιβεβλημένον μοι καθήκον θεωρῶ, γὰρ εὐχαριστήσω θερμότατα τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διὰ τὴν ὑψίστην ταύτην τιμὴν μὲ τὴν ὁποίαν μὲ περιέβαλον, γὰρ μὲ ἐκλέξουν ὡς τακτικὸν αὐτῆς μέλος, ὡς καὶ τὸν τέως Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Κωνσταντῖνον Καλλιᾶν καὶ τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, τοὺς κυρώσαντας τὴν ἐκλογὴν μου.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης θερμότατα τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας κ. Γρηγόριον Παπαμιχαήλ, τὸν δεξιωθέντα με ἐνταῦθα μετ' ἐξαιρετικῆς εὐμενείας, ὡς καὶ τὸν συνάδελφον κ. Ἀριστοτέλην Κούζην, τὸν ἀναλύσαντα τό τε ἐπιστημονικὸν καὶ κοινωνικὸν ἔργον μου.

Καὶ νῦν συμμορφούμενος πρὸς τὸν Κανονισμὸν τῆς Ἀκαδημίας, κατὰ τὸν ὁποῖον, «τὸ νέον μέλος, κατὰ τὴν ἐπίσημον ὑποδοχὴν του, ἀναγινώσκει κατάλλη-

λον λόγον, σχετικὸν μὲ τὸν κλάδον, τὸν ὁποῖον καλλιεργεῖ», προβαίνω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματός μου «Ὁ ἀντιαφροδισιακὸς ἀγὼν ἐν Ἑλλάδι πρὸ τῆς Πενικιλίνης καὶ μετ' αὐτήν», θέματος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ σημασία εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος.

Ἐν πρώτοις εἰρήσθω, ὅτι παρ' ἡμῖν πρὸ πεντηκονταετίας οὔτε κἂν ὑφίστατο ὅμοιος ἀγὼν, ἀφ' οὗ οὔτε Νοσοκομεῖον κατάλληλον διὰ τὴν νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν ἐκ τῶν νόσων τούτων πασχόντων ὑπῆρχεν, οὔτε εἰδικὴ ἔδρα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διὰ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν. Τὰ νοσήματα ταῦτα ἐδιδάσκοντο ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἐγχειρητικῆς καὶ Τοπογραφικῆς Ἀνατομικῆς ἢ ὑφ' ἑνὸς τῶν καθηγητῶν τῆς Χειρουργικῆς. Ἐπομένως οὔτε εἰδικοὶ ἰατροὶ διὰ τὰ ἀναλάβουν τὸν ἀγῶνα τοῦτον, οὔτε Νόμος τις ρυθμίζων τὰ τῆς καταπολεμήσεως αὐτῶν ὑπῆρχον. Τὸ ἅπαν τοῦ ἀγῶνος συνίστατο εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐνόνητων συντήρησιν πενιχρωτάτου οἰκήματος, τὸ ὁποῖον κατ' εὐφημισμὸν ἐκαλεῖτο «Κρατικὸν Νοσοκομεῖον μεταδοτικῶν νοσημάτων».

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐγίνωσκε τοὺς ἐκ τῶν νόσων τούτων προερχομένους κινδύνους, οἱ τολμῶντες νὰ προφέρωσι τὰ ὀνόματά των ἐκινδύνευον νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἀνῆθικοι, καίτοι οἱ ἐπικριταὶ των, συγχάζοντες εἰς δημόσια θεάματα ἤκουον καὶ ἔβλεπον σκηναὶς πόρρω ἀπεχούσας τῆς ἠθικῆς.

Ὁ εἰδικὸς οὗτος ἀγὼν ἤρχισε παρ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ εἰδικοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ νοσοκομείου Ἀνδρέου Συγγροῦ κατ' Αὐγούστον τοῦ 1910 ἐν τῷ ὁποίῳ νοσηλεύονται ἔκτοτε οἱ πάσχοντες ἐξ ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νοσημάτων. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τούτῳ ἐστεγάσθη καὶ ἡ σχετικὴ Πανεπιστημιακὴ Κλινικὴ, τὸ Νοσοκομεῖον Ἀνδρέου Συγγροῦ ἀπετέλεσε παρ' ἡμῖν τὴν βάσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀγῶνος.

Ἐνεκα τούτου τὰ ὀνόματα τῶν δύο μεγάλων Ἐθνικῶν εὐεργετῶν Ἀνδρέου καὶ Ἰφιγενείας Α. Συγγροῦ θὰ μνημονεύονται ἕασαι ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων.

Εὐθὺς ὡς ἐν ἔτει 1910 διωρίσθη Καθηγητὴς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νόσων καὶ Διευθυντὴς ἅμα τοῦ Νοσοκομείου Συγγροῦ κατιδὼν ὅτι οὔτε κἂν ἴχνος εἰδικοῦ ἀγῶνος ὑφίστατο παρ' ἡμῖν, ἐν ᾧ εἰς πάσας τὰς πεπολιτισμένας χώρας οὐ μόνον ἀπὸ μακροῦ ὑπῆρχεν ἀλλὰ καὶ συνεχῶς ἀναπτυσσόμενος ἐβελτιοῦτο, ἀμέσως ἀμέριστον τὴν προσοχὴν μου ἔστρεψα πρὸς τὸ σοβαρώτατον τοῦτο κοινωνικὸν ζήτημα.

Οὕτω μετὰ προηγηθεῖσαν ἔντονον καὶ μακρὰν ἀρθρογραφίαν εἰς τὸ ἱατρικὸν καὶ ἰδίᾳ τὸν ἡμερήσιον τύπον ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν μεταδοτικῶν τούτων νόσων προερχομένων κινδύνων τῆς ὑγείας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς καὶ μετ' ἐπανειλημμένας Ἐκθέσεις καὶ Ὑπομνήματα πρὸς τὰς ἐκάστοτε Κυβερνήσεις, ἐζήτησαν ἀπὸ αὐτὰς

τὴν σύστασιν ἐπισήμου Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μελέτην τοῦ σοβαρωτάτου τούτου κοινωνικοῦ ζητήματος.

Ἀλλά, δυστυχῶς, ἔνεκα τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, οὐδὲν ἀπολύτως ἐγένετο μέχρι τοῦ 1915, ὅτε καὶ πάλιν, κατόπιν ἐντόνων ἐνεργειῶν μου παρὰ τῷ τότε Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως ἀειμνήστῳ Ἐλευθερίῳ Κ. Βενιζέλω καὶ τῷ Ὑπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀειμνήστῳ Ἐμμ. Ρέπουλη, ἐπραγματοποιήθη ἡ σύστασις τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. Ἀριστοτέλους Κούζη, ἐφέδρου τότε ἱατροῦ καὶ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυιατρικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ βραδύτερον καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ, τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιάτρου Δημ. Ψάλτη καὶ ἐμοῦ. Τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης σκοπὸς θὰ ἦτο κατὰ τὸ Ὑπουργικὸν ἔγγραφο τῆς 12 Ἰανουαρίου τοῦ 1915 ὁ ἑξῆς: «*Ἡ μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς προστασίας τῆς δημοσίας ὑγείας ἀπὸ τῆς μεταδόσεως τῶν ἀφροδισίων νόσων, καὶ τῶν ὄρων καθ' οὓς δύναται νὰ ἐπιτρέπηται ὁ ἑταιρισμὸς εἰς τρόπον, ὥστε καὶ ἡ δημοσία ὑγεία καὶ ἠθικὴ ἀποχρώντως νὰ προστατεύηται καὶ ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία νὰ μὴ ἐκτίθηται εἰς περιορισμὸν καὶ καταθλίψεις ἀνοικείους καὶ ἀστόχους*»¹.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐργασθεῖσα ἐπὶ μακρὸν κατέληξεν εἰς ὠρισμένα συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα, μετὰ συζήτησιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀφροδισιολογικὴν καὶ Δερματολογικὴν Ἐταιρείαν, διατυπωθέντα εἰς σχέδιον Νόμου μετ' Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως, ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὸ τέλος Φεβρουαρίου τοῦ 1915. Δυστυχῶς, τὰ ἐπελθόντα γεγονότα τοῦ Μεγάλου Πολέμου δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ψήφισιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ σχεδίου τούτου νόμου, καίτοι πάντα τὰ συμπεράσματα τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ὀρθὰ καὶ *λίαν ἐπείγοντα* ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς τότε Κυβερνήσεως.

Τέλος ἐν ἔτει 1922, κατόπιν καὶ πάλιν ἐπεμβάσεώς μου παρὰ τῷ τότε Ὑπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀειμνήστῳ Νικολάῳ Στράτῳ, ἐδημοσιεύθη ὁ καὶ σήμερον ἰσχύων νόμος 3032, δυνάμει τοῦ ὁποίου πᾶν ὄ,τι ἀφορᾷ τὸν ἐν λόγῳ ἀγῶνα ἐξαρτᾶται ἐκ *Κεντρικῆς ἐξαμελοῦς Ἐπιτροπῆς*, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἰδρύθησαν, βαθμηδόν, ἐκτὸς τοῦ ἐν Ἀθήναις *Νοσοκομείου Ἀνδρέου Συγγροῦ*, τοῦ λειτουργοῦντος ἀπὸ τοῦ 1910, *τρία ἔτερα εἰδικὰ Νοσοκομεῖα*, ἧτοι ἀνὰ ἐν εἰς Θεσσαλονίκην, Ἡράκλειον Κρήτης καὶ Ἰωάννινα.

1. Βλέπε Ἐγχειρίδιον ἀφροδισίων νοσημάτων Augagneur καὶ Carle, ἐξελληνισθὲν ὑπὸ Γεωργ. Θ. Φωτεινοῦ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ν. Πετροπούλου καὶ Χρ. Εὐαγγέλου, σελ. 882.

Όμως, δυστυχῶς, ἀπὸ τοῦ 1951 τὰ Νοσοκομεῖα ταῦτα περιορίσθησαν εἰς δύο μόνον, τοῦ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ τῆς Θεσσαλονίκης.

Πρὸς τούτοις ἰδρύθησαν ἐννέα εἰδικὰ Ἱατρεῖα ἕξ ὧν τέσσαρα ἐν Ἀθήναις (ἐν ἔξεταστικόν) καὶ ἀνὰ ἓν εἰς Πειραιᾶ, Χίον, Ἰωάννινα, Χανιά καὶ Ἡράκλειον Κρήτης. Ἐκ τούτων λειτουργοῦσι δυστυχῶς μόνον τὰ ἕξ.

Ἰδρύθησαν ἐπίσης τρία παρόμοια Ἱατρεῖα λιμένων, ἥτοι ἀνὰ ἓν εἰς Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην καὶ Πάτρας, ἵνα παρέχωσι πᾶσαν εὐκολίαν ἔξετάσεως καὶ θεραπείας εἰς τοὺς ναυτιλλομένους πάσης Ἐθνικότητος, τοὺς ἕξ ὁμοίων νόσον πάσχοντας, δυνάμει τῆς Συνθήκης τῶν Βρυξελλῶν. Ἐκ τούτων τὸ ἰδρυθὲν εἰς τὸν λιμένα Πατρῶν κατηργήθη.

Ἰδρύθησαν ὡσαύτως ἕξ Συνεργεῖα καταπολεμήσεως τῆς συγγενοῦς σφίλιδος, ἥτοι ἀνὰ ἓν εἰς Ἰωάννινα, Πρέβεζαν, Θεσσαλονίκην, Ροδόπην, Ξάνθην καὶ Δράμαν. Ἐκ τούτων μόνον τὰ τρία, Ἰωαννίνων, Θεσσαλονίκης καὶ Δράμας λειτουργοῦσι περιοδικῶς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐρευνῶν περὶ τῆς ὑπάρξεως συγγενοῦς ἢ ἐπικτῆτου σφίλιδος, τὰ δ' ἕτερα τρία κατηργήθησαν.

Εἰρησθῶ ἐνταῦθα ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐν λόγῳ συγγενῇ ἢ κληρονομικῇ σφίλιδα, τὴν ἄλλως καλουμένην *Σπυρόκωλον* ἢ *Ὀρχίδα*, τῆς ὁποίας τὴν λίαν διαφέρουσαν ἱστορίαν ἔγραψεν ὁ ὁμότιμος καθηγητῆς καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀριστοτέλης Κούζης¹, κατὰ τὴν γνώμην πάντων τῶν προϋσταμένων, εἰδικῶν ἰατρῶν τῶν ἐν λόγῳ συνεργείων διὰ τὴν συγγενῇ ταύτην νόσον, πρόβλημα δὲν ὑφίσταται, διότι αὕτη δὲν ἠϋξήθη. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ γραφέντα πρὸ τινος χρόνου ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ² περὶ τῆς μεγάλης αὐξήσεως τῆς συγγενοῦς ταύτης νόσου εἰς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος περιοχάς, ὡς ὑπερβολικὰ ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου³, τὸ ὁποῖον ἠσχολήθη μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας.

Εἰς πάντα τὰ εἰδικὰ Νοσοκομεῖα λειτουργοῦσι καὶ Ἐξωτερικὰ Ἱατρεῖα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

1. Βλέπε: Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱατρικῆς Ἐταιρείας κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς πεντηκονταετίαν 1835 - 1885 (σελ. 20) (Ἀνακοίνωσις τῇ ἐν Ἀθήναις Ἱατρικῇ Ἐταιρείᾳ ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 5 Ἰουνίου 1926 ὑπὸ Ἀριστοτέλους Κούζη) καὶ: Αἱ μετὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος πρῶται ἀρχαὶ Ὑγειονομικῆς πολιτικῆς καὶ ὀργανώσεως τῆς δημοσίας ὑγείας, σελ. 82. (Λόγος τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀριστοτέλους Π. Κούζη, ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 28 Δεκεμβρίου 1946). (Πρακτ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 21, 1946, Γ' Λόγοι, σ. 61 κ. ἕξ.).

2. Ἰδὲ ἔφημ. Καθημερινῇ τῆς 22 Ἰανουαρίου 1954

3. Ἰδὲ Συνεδρίαν Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου τῆς 17 Μαρτίου 1954.

Ἡ ἐξέτασις καὶ θεραπεία τῶν νοσηλευομένων εἰς τὰ Νοσοκομεῖα καὶ τῶν εἰς τὰ Ἐξωτερικὰ Ἱατρεῖα αὐτῶν ὡς καὶ τῶν προσερχομένων εἰς τὰ *εἰδικὰ Ἱατρεῖα* ἀσθενῶν ἐγίνοντο δωρεάν. Λέγω ἐγίνοντο, διότι ἀπὸ ἀρκετοῦ χρόνου κατόπιν ἐπιμονῆς τῶν φίλων μας Ἀμερικανῶν ἔπαυσε νὰ γίνεται δωρεάν, λόγῳ οἰκονομιῶν, παρ' ὅλας τὰς ἀντιρρήσεις τῶν καλῶς γνωσκόντων τὰ τοῦ μεγάλου τούτου κοινωνικοῦ ἀγῶνος.

Διότι ὁ ἀγὼν οὗτος πρέπει νὰ βασίζεται κυρίως ἐπὶ τῆς δωρεάν θεραπείας τῶν πασχόντων ἐκ τῶν μεταδοτικῶν τούτων νόσων. Ἴνα δὲ πεισθῆ τις περὶ τούτου ἀρκεῖ νὰ λεχθῆ, ὅτι εἰς τὰ Σκανδιναυικὰ Κράτη καὶ τινα ἄλλα τὰ νοσήματα ταῦτα πρὸ τῆς Πενικιλίνης εἶχον ἀφαντάστως μειωθῆ ὅσον εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χώραν, διότι ἡ θεραπεία τούτων εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κράτη ἐγένετο καὶ γίνεται καὶ σήμερον ἀκόμη ἀπολύτως δωρεάν οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀπόρους ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς εὐπόρους ἀρρώστους.

Σὺν τούτοις πᾶσαν προσπάθειαν κατεβάλομεν διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς Κοινωνίας ἀπὸ προφυλακτικῆς ἀπόψεως ἐκ τῶν νόσων τούτων διὰ διαλέξεων καὶ καταλλήλων βιβλιαρίων. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐδημοσιεύθησαν δύο βιβλιάρια, ἕξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ὑπ' ἐμοῦ, κατὰ τὸ 1920, δαπάναις τοῦ Κράτους, εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδας ἀντιτύπων, ὑπὸ τὸν τίτλον «*Σωθῆτε ἀπὸ τὰ ἀφροδίσια πάθη. Συμβουλαὶ διὰ τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς ὑγιεῖς*», μετ' εἰκόνων, προσερχομένων ἐκ προπλάσμάτων τοῦ Μουσείου τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγροῦ. Τὸ βιβλιάριον τοῦτο, διανεμηθὲν δωρεάν εἰς τὸν λαόν, τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον, τὰ μέγιστα συνέβαλεν εἰς τὴν γνῶσιν τῶν νόσων τούτων, τὴν ἀπ' αὐτῶν προφύλαξιν καὶ τὴν καταπολέμησίν των. Ἐξαντληθείσης τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ βιβλιαρίου τούτου, ἐπανελήφθη ἐν ἔτει 1939 ἑτέρα, ἐπίσης εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων μετὰ πολλῶν προσθηκῶν, ἧτις ἐπίσης ἐξηντλήθη. Ἐπιβάλλεται ἡ τρίτη ἐκδοσίς του. Τὸ δὲ δεύτερον βιβλιάριον ἐδημοσιεύθη ἐν ἔτει 1924 ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν νόσων τούτων κ. Χρήστου Εὐαγγέλου ὑπὸ τὸν τίτλον: «*Ὁ κίνδυνος τῶν ἀφροδισίων νόσων. Πρακτικαὶ συμβουλαὶ πρὸς προφύλαξιν*».

Τέλος τὸ ἐν τῷ νοσοκομείῳ Ἀνδρέου Συγγροῦ εὐρισκόμενον τέλειον *Μουσεῖον* κηρίων προπλάσμάτων, τῶν ἀναπαριστώντων τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος νοσήματα, τὸ δεύτερον ἐν τῷ κόσμῳ, ἔχον τὰς πύλας αὐτοῦ ἀνοικτὰς καθ' ἑκάστην εἰς πάντα βουλούμενον νὰ τὸ ἐπισκεφθῆ, συνέβαλεν ἐπίσης τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀπὸ τῶν νόσων τούτων προφύλαξιν καὶ εἰς τὴν καταπολέμησίν των.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς παρ' ἡμῖν λειτουργοῦντας δέκα *δυσωνύμους οἴκους* καὶ οὗτοι πρόκειται νὰ καταργηθοῦν, ἀφ' οὗ κατηργήθησαν εἰς τὰς περισσοτέρας πολιτισμένας χώρας. Ὅμως περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἀπορρέει

ἐκ τοῦ ἰσχύοντος παρ' ἡμῖν διακανονιστικοῦ συστήματος, θεωρῶ ἄσκοπον, ἔστω καὶ διὰ βραχέων νὰ ὁμιλήσω, διότι οὔτε ὁ τόπος οὔτε ὁ χρόνος τὸ ἐπιτρέπει. Εἰρησθῶ ἐν τούτοις ὅτι καίτοι τοῦτο συζητεῖται εἰσέτι ὑπὸ τῶν διασημοτέρων κοινωνιολόγων, ὑγιεινολόγων καὶ ἄλλων εἰδικῶν ἐπιστημόνων δὲν κατωρθώθη ἄχρι τοῦδε νὰ λυθῇ ὀριστικῶς καὶ παγκοσμίως.

Ὅπως δὴποτε πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ, ἵνα πάντες οἱ πάσχοντες ἐξ ἀφροδισίων νόσων, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ὑποβάλλονται ὑποχρεωτικῶς εἰς θεραπείαν. Τὰ δὲ ἐκ συστήματος ἐκδιδόμενα ἄτομα πρέπει νὰ παρακολουθῶνται καὶ ὁσάκις ἐμφανίζωσι μεταδοτικὰς ἐκδηλώσεις τῶν νόσων τούτων νὰ ἀποστέλλωνται πρὸς νοσηλείαν εἰς εἰδικὰ Νοσοκομεῖα μέχρις οὗ θεραπευθῶσι. Διότι εἶναι ἀκατανόητον καὶ ὑγιεινομικῶς ἀπαράδεκτον, οἱ μὲν πάσχοντες ἐκ λοιμοδῶν νόσων, οἷον ἐξανθηματικοῦ τύφου, ἐλλογίας, χολέρας, πανώλους καὶ ἄλλων νὰ ἐγκλείωνται εἰς εἰδικὰ Νοσοκομεῖα πρὸς θεραπείαν, οἱ δὲ φέροντες μεταδοτικὰς ἐκδηλώσεις τῶν νόσων τούτων νὰ παραμένωσιν ἐλεύθεροι καὶ νὰ μεταδίδωσι ταύτας εἰς ὑγιᾶ ἄτομα. Τοῦτο, δύναται τις εἰπεῖν, εἶναι ἐγκληματικόν, διότι αἱ ἐκ τῶν νόσων τούτων προερχόμεναι καταστροφαὶ εἶναι ἐπίσης σοβαραί, ὅπως αἱ προκαλούμεναι ἐκ τῶν λοιμοδῶν νόσων.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ παρ' ἡμῖν ἀντιαφροδισιακὸς ἀγὼν ὠργανώθη καθ' ὃν τρόπον εἰς ἄλλας πολιτισμένας χώρας, δι' ὃ ἀνεγνωρίσθη τοῦτο ὑπὸ πολλῶν ξένων ἱατρῶν, καθηγητῶν τῶν μεταδοτικῶν τούτων νόσων, τῶν ἐπισκεφθέντων τὴν χώραν μας, ἐν οἷς ὁ ἐν Παρισίοις καθηγητῆς H. Gougerot. Οὗτος, ἐπανελθὼν οἴκαδε, ἔγραψε δύο ἐνθουσιώδη ἄρθρα, ἐξ ὧν τὸ μὲν διὰ τὸ νοσοκομεῖον Ἀνδρέου Συγγροῦ¹, τὸ δὲ διὰ τὸν παρ' ἡμῖν ἐφαρμοζόμενον ἀντιαφροδισιακὸν ἀγῶνα². Διὰ τῶν ἀρθρῶν τούτων ἐξαίρει καὶ θαυμάζει τὰ συντελεσθέντα παρ' ἡμῖν ταῦτα ἔργα.

Καθῆκον μου ἐπιβεβλημένον θεωρῶ νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα, ὅτι πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἀγῶνος τούτου ὡς καὶ διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγροῦ τὰ μέγιστα συνέβαλον ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Χωματιανός, διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἰδιαιτέρως δὲ ὁ κ. Φωκίων Κοπανάρης, ὡς Γενικὸς διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Νόμου 3032 ὡς καὶ ὁ κ. Χρῆστος Εὐαγγέλου, ἐπιμελητῆς τοῦ Νοσοκομείου Συγγροῦ κατ' ἀρχάς, βραδύτερον δὲ Ἐπιθεωρητῆς τῶν ἀφροδισίων νόσων.

Μοὶ ἐπιβάλλεται ἐπίσης νὰ μνημονεύσω τοὺς πρώτους τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγροῦ ἐπιμελητὰς καὶ συνεργάτας μου, τὸν ἀείμνηστον Νικόλαον Πετρόπουλον,

1. Presse medicale, No 43, 28 Μαΐου 1930.

2. Annales des maladies veneriennes, No 1, Octobre 1930.

ύφηγητήν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ τὸν κ. Νικόλαον Μιχαηλίδην, ἐπιμελητήν τοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ἰδρυματος κατ' ἀρχὰς καὶ βραδύτερον Καθηγητήν τῆς Μικροβιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, διότι ἀμφότεροι συνέβαλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ὁργάνωσιν τοῦ Νοσοκομείου.

Ἄλλὰ δυστυχῶς καὶ μετὰ τὴν ὁργάνωσιν τοῦ εἰδικοῦ τούτου Ἀγῶνος τὰ νοσήματα ταῦτα ἐξηκολούθουν ὑφιστάμενα παρ' ἡμῖν, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας πολιτισμένας χώρας, διότι τὰ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους χρησιμοποιούμενα κατὰ τῶν νόσων τούτων φάρμακα ἦσαν ἀνίσχυρα διὰ νὰ ἐπιφέρωσι τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ὥστε νὰ παρακωλύεται ἡ εὐρεῖα ἐπέκτασις αὐτῶν.

Ταῦτα σχετικῶς μὲ τὸν ἀναληφθέντα παρ' ἡμῖν σοβαρὸν κοινωνικὸν τοῦτον ἀγῶνα πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν βιοθεραπευτικῶν φαρμάκων τῆς Πενικιλίνης, τῆς Στρεπτομυκίνης κ. ἄ.

Μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν δ' ὅμως τῶν νέων τούτων φαρμάκων κατὰ τῶν ἐν λόγῳ νόσων, αὐταὶ ἠλαττώθησαν σημαντικῶς, καίτοι τὰ πρῶτα δημοσιεύματα ἐπὶ τῶν θεραπευτικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν νέων τούτων φαρμάκων, ἰδίως τῆς Πενικιλίνης, ἦσαν τόσον ὑπερβολικά, ὥστε νὰ πιστευθῇ ὑπὸ τινων ὅτι τὰ ἀφροδίσια νοσήματα θὰ ἐξαφανισθῶσι καὶ τὰ εἰδικὰ Νοσοκομεῖα θὰ κλείσωσι τὰ θύρας των.

Ἄλλὰ τὸ νὰ πιστεύη τις εἰς τὰ θαυματουργὰ θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα νέου τινὸς φαρμάκου δὲν εἶναι τι τὸ σπάνιον. Μήπως π.χ. πρὸ τεσσαράκοντα καὶ τεσσάρων ἐτῶν δὲν προὔξενησε κατάπληξιν εἰς σύμπασαν τὴν ὑφήλιον ἢ ὑπὸ τοῦ γερμανοῦ καθηγητοῦ Ehrlich ἀνακάλυψις τοῦ 606 (Salvarsan), διὰ τοῦ ὁποίου οὗτος ἰσχυρίζετο ὅτι ἡ Σύφιλις ἰᾶται διὰ μιᾶς καὶ μόνης ἐνέσεως, ἐν ᾧ μετὰ τινα χρόνον ὑπὸ πάντων τῶν εἰδικῶν ἰατρῶν τοῦ κόσμου, παρ' ἡμῖν δὲ μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς χρησιμοποίησεως τούτου ὑφ' ἡμῶν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Συγγροῦ, ἀποδεκτὸν ἐγένετο, ὅτι οὐχὶ μία ἀλλὰ πλείονες ἐνέσεις τοῦ 606 (50 καὶ πλέον) ἀπητοῦντο διὰ τὴν θεραπείαν τῆς νόσου καὶ ὅτι τοῦτο ἔπρεπε νὰ συνδυάζηται μετὰ τῆς τότε δι' ὑδροαργύρου καὶ ἰωδιούχου καλίου θεραπείας. Ἄλλὰ μήπως προσφάτως ἔτι δὲν ἐνεποίησεν ἐπίσης κατάπληξιν ἢ ἀγγελία τῆς ἰάσεως τῆς φυματιώσεως διὰ νέων φαρμάκων, εἰς τοιοῦτον μάλιστα βαθμόν, ὥστε διευθυνταὶ Σανατορίων νὰ σκέπτονται σοβαρῶς, περὶ μετατροπῆς τῶν Σανατορίων των εἰς Κλινικὰς ἄλλων ἰατρικῶν Εἰδικότητων ;

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας τῶν νοσημάτων τούτων διὰ τῆς Πενικιλίνης, ταῦτα, καθ' ἃ ἐγνώρισα διὰ δύο ἀνακοινώσεών μου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν¹, ἔχουσι συντομώτατα ὡς ἑξῆς.

1. α) Ἀνακ. τῆ 16 Μαΐου 1946. (Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν, τόμ. 21, 1946, σ. 189 κ. ἑξ.)
β) Ἀνακ. τῆ 26 Φεβρ. 1953. (Αὐτόθι, τόμ. 28, 1953, σ. 84 κ. ἑξ.)

Προκειμένου μὲν περὶ τῆς θεραπείας τῆς *Συφιλιδος* διὰ τῆς Πενικιλίνης μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης ἐπὶ ἀρρώστων τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγοῦ καὶ τὴν παρακολούθησιν αὐτῶν κατέληξα εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὕτη δὲν ἰᾶται διὰ μόνης τῆς Πενικιλίνης, ὅπως ὑπεστηρίχθη κατ' ἀρχὰς ὑπὸ Ἀμερικανῶν ἰδίως ἰατρῶν, ἀλλ' ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ προστίθεται εἰς τὴν διὰ Πενικιλίνης θεραπείαν καὶ ἡ παλαιὰ διὰ τῶν ἀρσενικούχων καὶ βισμούθιούχων σκευασιῶν θεραπεία. Σήμερον δὲ ἡ θεραπευτικὴ αὕτη μέθοδος ὑποστηρίζεται ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν ἀφροδισιολόγων ἰατρῶν, ξένων τε καὶ ἡμετέρων, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ αὐτῶν τῶν Ἀμερικανῶν, ἰδίως μετὰ τὰ δύο πρόσφατα Διεθνῆ συνέδρια εἰς Παρισίους καὶ Λονδίνον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Εὐτυχῶς, παρ' ἡμῖν, πάντες σχεδὸν οἱ εἰδικοί ἰατροὶ ἠκολούθησαν τὴν γνώμην μου, οὗ ἔνεκεν ἡ ἐπίκτητος σύφιλις, ἐπομένως καὶ ἡ συγγενής, σὺν τῷ χρόνῳ, ἀσφαλῶς, θὰ μειωθῶσι.

Προκειμένου νῦν περὶ τῆς θεραπείας τῆς Βλενορροίας διὰ τῆς Πενικιλίνης, ἐν ᾧ κατ' ἀρχὰς τὰ διὰ ταύτης θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα ἦσαν καταπληκτικά, ἀφ' οὗ ἡ νόσος ἰᾶτο ἐντὸς ὀλίγων μόνον ὥρῶν καὶ εἰς ἀναλογίαν 100 %, ταῦτα κατῆλθον βαθμιαίως εἰς 75 % κατὰ ξένας καὶ ἡμετέρας στατιστικὰς, τὰς ὁποίας ἀνεκοίνωσα ἐπίσης εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Τοῦτο δὲ ἐξηγεῖται ἐκ τῆς μεγάλης καταχρήσεως τῆς Πενικιλίνης ἔνεκα τῆς ὁποίας προκαλεῖται ἐθισμὸς τοῦ μικροβίου (γονοκόκκου) πρὸς αὐτήν. Διότι οἱ πολλοὶ ἀγνοοῦντες ὅτι ἡ Πενικιλίνη οὐδεμίαν *προφυλακτικὴν* ἐνέργειαν ἔχει ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν τούτων νόσων, χρησιμοποιοῦσιν αὐτὴν προφυλακτικῶς ἐπὶ ἀπλῇ ὑποψίᾳ μολύνσεως ἐξ ἀφροδισίων ἢ καὶ καθ' οἴασδήποτε ἄλλης παθήσεως.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν *ποσότητα* τῆς ἐκάστοτε χρησιμοποιουμένης Πενικιλίνης, προκειμένου μὲν περὶ τῆς διὰ ταύτης θεραπείας τῆς *βλενορροίας*, ἐν ᾧ κατ' ἀρχὰς ἡ ποσότης τῶν 100.000 μονάδων ἐθεωρεῖτο ἀρκετή, βραδύτερον αὕτη ἀνῆλθεν εἰς 400.000 μονάδας, προκειμένου δὲ περὶ τῆς *συφιλιδος*, ἐν ᾧ ἐν ἀρχῇ ἐχρησιμοποιήθησαν 1 ἑκατομμύριον μονάδες, σὺν τῷ χρόνῳ ηὔξήθησαν εἰς 20 ἑκατομμύρια.

Σχετικῶς μὲ τὴν ἄστοχον χρησιμοποίησιν τῆς Πενικιλίνης ὀφείλω νὰ ἐπιστήσω ὅπως ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς λίαν *σοβαροῦ* γεγονότος.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης εὐκολίας μεθ' ἧς χρησιμοποιεῖται ἡ Πενικιλίνη πολλοὶ ἐξ ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους ἐνεφανίσθη ἔλκος τι κατὰ τὴν γεννητικὴν των σφαιραν, ἀντὶ νὰ συμβουλευθῶσιν ἀμέσως εἰδικὸν ἰατρὸν περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἔλκους των, ἥτοι ἐὰν τοῦτο εἶναι συφιλιδικὸν ἢ μή, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀρρώστοι ὑποβάλλονται εἰς θεραπείαν διὰ τινων ἑκατομμυρίων μονάδων Πενικιλίνης. Καὶ τὸ μὲν ἔλκος συνήθως ἰᾶται, ἡ Σύφιλις ὅμως, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συφιλιδικοῦ ἔλκους

οὐλί. Ὁ ἄρρωστος οὗτος βραδύτερον, φοβούμενος, μήπως τὸ ἰαθὲν ἔλκος ἦτο συμφυλιδικὸν προσφεύγει τότε εἰς εἰδικὸν ἰατρόν, ὅστις οὐχὶ σπανίως ἀδυνατεῖ νὰ λύσῃ τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο πρόβλημα. Διότι καὶ αὐτὴ ἡ κατὰ Wassermann ἢ κατ' ἄλλην τινὰ μέθοδον ἐξέτασις τοῦ αἵματος τοῦ ἀρρώστου, ἀδυνατεῖ οὐχὶ σπανίως νὰ τὸ λύσῃ, ἀφ' οὗ ὁ ἄρρωστος εἶχεν ὑποβληθῆ εἰς θεραπείαν διὰ Πενικιλίνης, ἣτις εἴθισται νὰ μετατρέπῃ τὴν ἐξέτασιν ἀπὸ θετικῆς εἰς ἀρνητικὴν. Οὕτως, ἐὰν τὸ ἰαθὲν ἐκεῖνο ἔλκος ἦτο συμφυλιδικόν, ὁ δὲ ἄρρωστος δὲν συνεχίσῃ τὴν θεραπείαν του, κινδυνεύει νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἀγροουμένην *συφίλιδα*, ἣτις, ὡς μὴ ἐκδηλωθεῖσα δι' ἄλλων βραδύτερον συμπτωμάτων, εἶναι ἡ *ἐπικινδυνωδεστέρα* πασῶν. Διότι αὕτη μὴ θεραπευομένη δύναται οὐ μόνον νὰ ἐμφανίσῃ μεταδοτικὰς ἐκδηλώσεις δι' ὧν νὰ μολυνθῶσιν ὑγιᾶ ἄτομα ἀλλὰ καὶ νὰ προσβάλλῃ πολύτιμα τοῦ ἀσθενοῦς ὄργανα οἷον τὸν ἐγκέφαλον, τὸν νωτιαῖον μυελόν, τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν καρδίαν κ.ἄ.

Πρὸς τούτοις μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς βλενορροίας διὰ τῆς Πενικιλίνης παρετηρήθησαν δυσίατοι οὐρηθρίτιδες μετ' ἐπιπλοκῶν προστατίτιδος ἢ ἐπιδιδυμίτιδος, ὀφειλόμεναι κατὰ τινὰς εἰς εἰδικὸν ἰόν.

Γενικώτερον ὀφείλομεν νὰ ἀποδεχθῶμεν ὅτι ἡ Πενικιλίνη, χάρις εἰς τὰ ἀξιόθαύμαστα θεραπευτικὰ ἀποτελέσματά της ἐπὶ τῆς βλενορροίας, θὰ συμβάλῃ τὰ μέγιστα εἰς τὰ ἑξῆς:

1) Εἰς τὴν αὖξιν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου, ἀφ' οὗ ἕνεκα τῆς ταχείας ἰάσεως τῆς νόσου, αἱ ἐπιδιδυμίτιδες, αἱ σαλπυγγοφθηκίτιδες καὶ ἄλλαι ἐπιπλοκαὶ αὐτῆς, αἱ προκαλοῦσαι τὴν στειρώσιν, θὰ ἐλαττωθῶσι κατὰ πολὺ.

2) Ἐὰν πάντες οἱ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον ἐκ βλενορροίας πάσχοντες ἦτο δυνατόν νὰ ὑποβληθῶσι συγχρόνως εἰς τὴν διὰ Πενικιλίνης θεραπείαν, ἡ νόσος τὰ μέγιστα θὰ ἠλαττωῖτο, ἐὰν δὲν διεγράφετο ἐκ τῆς Νοσολογίας, καὶ ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἀπηλλάσσετο μιᾶς σοβαρωτάτης ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων νόσου.

3) Τὸ σπουδαιότερον εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς Πενικιλίνης παρ' ἡμῖν εἶναι τοῦτο. Ἡ Πενικιλίνη συνετέλεσεν εἰς τὴν πραγματοποίησιν πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν σκοπῶν διὰ τὰς ὁποίους τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ προώριται, συμφώνως τῇ διαθήκῃ τῆς ἀειμνήστου Ἰφιγενείας Α. Συγγροῦ, ἥτοι τῆς ἐν αὐτῷ νοσηλείας καὶ θεραπείας οὐ μόνον τῶν ἐξ ἀφροδισίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκ μεταδοτικῶν δερματικῶν νόσων πασχόντων, τὸ ὁποῖον πρὸ τῆς Πενικιλίνης ἐγένετο εἰς λίαν περιορισμένην κλίμακα. Διότι μὴ ὑπαρχουσῶν ἀρκετῶν κλινῶν διὰ πάντας τοὺς πάσχοντας ἐξ ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νόσων, τὸ Ἰδρυμα ἦτο ἠναγκασμένον νὰ νοσηλεύῃ κατὰ μέγα μέρος τοὺς ἐξ ἀφροδισίων πάσχοντας, ὡς ἐπικινδυνωδεστέρους εἰς τὴν δημοσίαν ὑγίαν, ἰδίως τὰς ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας ἀποστελλομένας

γυναίκας, πασχούσας κατά τὸ πλεῖστον ἐκ βλενορροίας. Μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν δ' ὅμως τῆς Πενικιλίνης, ὅτε οἱ ἐκ βλενορροίας πάσχοντες ἠλαττώθησαν κατὰ πολὺ, τὸ Νοσοκομεῖον ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης νοσηλεύει καὶ πάντας τοὺς πάσχοντας ἐκ δερματικῶν νοσημάτων, ἐξ ὧν πολλὰ εἶναι μεταδοτικὰ καὶ δυσίατα, ἐνίοτε δὲ καὶ θανατηφόρα.

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ χάρις εἰς τὴν Πενικιλίνην μετετρέπη εἰς τελείαν Δερματο - συφιλιδολογικὴν Κλινικὴν, ὅπως συμβαίνει εἰς πάσας τὰς πολιτισμένας χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ὡς πρὸς τὴν θρυληθεῖσαν δὲ κατ' ἀρχὰς ἐξαφάνισιν τῶν νόσων τούτων, μετὰ τὴν χρῆσιν τῆς Πενικιλίνης, ἀποδεχόμεθα σήμερον, ὅτι ἡ μὲν *Βλενόρροια* τὰ μέγιστα ἠλαττώθη, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ *Σύφιλις*, διότι αὕτη καὶ ἀλλαχοῦ ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῖν παραμένει, δυστυχῶς, ἢ αὐτὴ περίπου τὸν ἀριθμὸν, ὅπως πρὸ τῆς Πενικιλίνης. Τοῦτο δὲ ἐξάγεται παρ' ἡμῖν ἐκ τῶν ἐξῆς:

1) Ἐκ τῶν κατὰ μῆνα ἀποστελλομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας καταστάσεων τῶν νοσηλευομένων εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ ἀσθενῶν, καὶ τῶν προσερχομένων εἰς τὰ Ἐξωτερικὰ Ἱατρεῖα αὐτοῦ, σχετικῶς μὲ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ νοσήματα, ἐξ ὧν οὗτοι πάσχουσιν. Οὕτω προκειμένου περὶ Συφιλιδος κατὰ τὸ ἔτος 1948 παρατηρήθησαν 188 νέαι μολύνσεις, κατὰ τὸ 1951, 247, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1952, 251.

Ἄλλ' εἰς τὰς νέας αὐτὰς μολύνσεις πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ περιπτώσεις τῶν κατὰ Wassermann καὶ Kahn θετικῶν ἀντιδράσεων τοῦ αἵματος, τῶν παρατηρηθεισῶν ἐπὶ ἀρρώστων μὴ φερόντων μὲν συφιλιδικὸν ἔλκος ἀλλὰ τὴν συνοδεύουσαν τοῦτο δορυφόρον ἀδενίτιδα. Τοιοῦτοι ἀρρωστοὶ παρατηρήθησαν κατὰ μὲν τὸ 1951, 884, κατὰ δὲ τὸ 1952, 704.

2) Ἐκ τῆς ἀπὸ 29ης Δεκεμβρίου 1950 ἀποφάσεως τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας κ. Φωκ. Ζαῖμη διὰ τῆς ὁποίας συνεστήθη *Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ* διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν νόσων τούτων, κατόπιν ὑπομνήματος τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἐν λόγῳ νόσων, διότι οὗτος εἶχε παρατηρήσει αὐξήσιν αὐτῶν.

3) Ἐκ τοῦ ἀπὸ 25ης Ἀπριλίου τοῦ 1952 ἐπείγοντος ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. Γ. Μαύρου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας, τὴν Διεύθυνσιν τῆς Χωροφυλακῆς, τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς: Ἡ μόλυνσις δι' ἀφροδισίων νόσων, ἰδίως ἐκ συφιλιδος, ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον, οὐδεμιᾶς ἐπιτευχθείσης προόδου εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν περιστολὴν τούτων. Καί

4) Ἐξ ὧν εἶπεν ὁ Πρόεδρος τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως κατὰ τοῦ ἀφροδισίου

κινδύνου, όλλανδός ίατρος Hermann, όστις εις διάλεξίν του γενομένην έν τῷ Νοσοκομείῳ Α. Συγγροῦ τῇ 6ῃ Μαΐου 1952, έτόνισε τὰ εξῆς: «Τὰς περιπτώσεις Συφίλιδος τὰς όποίας είδον σήμεραν εις τὸ Νοσοκομείον Α. Συγγροῦ δέν τὰς βλέπω εις όλόκληρον τὴν Ὀλλανδίαν ἐπὶ έν ἔτος». Οὗτος ανέφερε συγχρόνως, ότι τοῦ ένεποίησε κατάλληξιν τὸ πλῆθος τῶν πασχόντων εξ ἄχρους (κασίδας) καὶ τριχοφυτιῶν, νόσων λίαν μεταδοτικῶν.

Ἐκ τῶν άνωτέρω άναμφισβητήτων γεγονότων άπορρέει τὸ συμπέρασμα, ότι δυστυχῶς ἢ έν άρχῇ σχηματισθεῖσα, άστραπιαίως διαδοθεῖσα καὶ πιστευθεῖσα γνώμη περὶ εξαφανίσεως τῶν άφροδισίων νοσημάτων ένεκα τῆς Πενικιλίνης δέν άπεδείχθη άπολύτως όρθή. Ἐπ' έναντίας φρονῶ, ότι έν περιπτώσει άστόχου χρήσεως τῆς Πενικιλίνης άμεσος κίνδυνος ύφίσταται νά αύξηθῶσι ταῦτα, ιδίως ἢ σύφιλις. Τοῦτο δ' εξάγεται εκ τοῦ εξῆς: Οί εκ συφίλιδος πάσχοντες άναγιώσκοντες έν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ ἢ άκούοντες σφαλερὰς γνώμας περὶ τῆς θεραπείας τῆς νόσου διὰ τῆς Πενικιλίνης παραλείπουσι τὴν δι' άρσενικοῦ καὶ βισμούθιου θεραπείαν καὶ ύποβάλλονται μόνον εις τὴν διὰ Πενικιλίνης καὶ δὴ άντιεπισημονικήν, ὡς τὴν γινομένην ύπὸ βοθηθῶν φαρμακείων, μαιῶν, νοσοκόμων, ἢ καὶ ύπ' αὐτῶν άκόμη τῶν ιδίων άρρώστων, χωρὶς νά παρακολουθῶνται ύπὸ ειδικῶν ίατρῶν, οἵτινες εἶναι οί μόνοι κατάλληλοι, ἵνα κανονίσωσι τὰς λεπτομερείας τῆς θεραπείας.

Δεδομένου δέ ότι ἡ σύφιλις, μὴ καλῶς θεραπευομένη, δύναται νά προσβάλλη οὐ μόνον τὴν ύγιείαν τοῦ άτομου, τῆς οικογενείας, τῶν άπογόνων μέχρι δευτέρας καὶ τρίτης ἔτι γενεᾶς, αλλά καὶ συμπάσης τῆς Κοινωνίας, ότι φονεύει κατ' ἔτος εἴκοσι χιλιάδας τουλάχιστον Ἑλληνας ένηλικούς καὶ νεογνά, ότι αύτη στοιχίζει κατ' ἔτος εις τὸ ἡμέτερον Κράτος πολλὰ εκατομμύρια καὶ σήμεραν πολλὰ δισεκατομμύρια δραχμῶν δι' άναπηρίαν, δαπάνας θεραπείας, άπώλειαν ἡμερῶν εργασίας, Νοσοκομεία, δημοσίαν αντίληψιν καὶ περίθαλψιν, διὰ Φρενοκομεία καὶ Ὀφθαλμιατρεῖα, ότι ἡ νόσος αύτη συσσωρεύει άναριθμήτους φυσικούς καὶ ἠθικούς πόνους καὶ πένθη, ότι οί τοιοῦτοι άρρώστοι, μὴ καλῶς θεραπευόμενοι, άποτελοῦσι κίνδυνον διὰ τὰς συζύγους των, τὰ τέκνα των καὶ έν γένει διὰ τὸ περιβάλλον των, ότι ἡ νόσος αύτη δύναται νά προσβάλλη όλόκληρον τὸ σῶμα καὶ μάλιστα τὸν εγκέφαλον, τὸν νωτιαῖον μυελόν, τὴν καρδίαν, τὰ άγγεῖα, τοὺς πνεύμονας, τὸ ἦπαρ κ. ά., ότι αύτη δύναται νά καταλήξῃ εις τύφλωσιν, παράλυσιν καὶ φρενοβλάβειαν, ότι εἶναι ἡ μεγαλυτέρα αίτία τῆς παιδικῆς θνησιμότητος καὶ έπομένως τῆς έλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας' εἰάν, λέγω, πάντα τὰ άνωτέρω ληφθῶσιν ύπ' ὄψιν, φρονῶ ότι οὐδεμία οικονομική θυσία, λαμβανομένη ύπὸ τῶν εκάστοτε Κυβερνήσεων, δύναται νά θεωρηθῇ ὡς ύπερβολική άπέναντι τῶν μεγά-

λων ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα θὰ προκύψωσιν εἰς τὸ Ἔθνος μας ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐνδεικνυομένων ἐπιστημονικῶν καὶ κοινωνικῶν μέτρων πρὸς καταπολέμησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νόσων.

Οὕτως ἔχουσι παρ' ἡμῶν σήμερον τὰ τοῦ Ἀντιαφροδισιακοῦ ἀγῶνος μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν βιοθεραπευτικῶν φαρμάκων, Πενικιλίνης, Στρεπτομυκίνης κ. ἄ., κατὰ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νόσων.

Καὶ συμπεραίνομεν. Ἀναμφισβητήτου ὄντος ὅτι τὰ ἀφροδίσια νοσήματα ἠλαττώθησαν μὲν ἀλλὰ δὲν ἐξηφανίσθησαν, παρὰ τὰ σήμερον χρησιμοποιούμενα νέα φάρμακα, ἐπιβάλλεται, ὅπως ὁ Ἀντιαφροδισιακὸς ἀγὼν οὐ μόνον συνεχισθῆ ἀλλὰ καὶ ἐντατικώτερον διενεργηται, ἄλλως μέγιστοι κίνδυνοι ἐπαπειλοῦσιν τὴν υἰεῖαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐπομένως ἡ ἐξυγίανσις τῆς ἡμετέρας κοινωνίας ἀπὸ τῶν νόσων τούτων εἶναι καθῆκον πάσης εὐνομουμένης Πολιτείας.

Ἡ ἀναγκαιότης τῆς γνώσεως τῆς σοβαρότητος τῶν νόσων τούτων, τῶν τρόπων τῆς μεταδόσεώς των καὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἀπειλουμένου κινδύνου, ἡ ἐπιμελὴς καὶ προσεκτικὴ ἐπαγρύπνησις ἐπὶ τῆς μόλυνούσης τὴν κοινωνίαν πηγῆς, ἡ ὑποβολὴ τῆς πηγῆς ταύτης εἰς θεραπείαν διὰ φιλελευθέρων μέσων καὶ ἡ πλήρης ἐξασφάλισις τῆς υἰεῖας της, ὥστε νὰ ἐξουδετεροῦται ὁ κίνδυνος τοῦ νὰ προμηθεύῃ τὴν κοινωνίαν διὰ τῶν ἐν λόγῳ νόσων, ἡ δημιουργία τῆς συνειδήσεως, ὅτι ὑπεράνω πάντων κεῖται ἡ υἰεῖα τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ νοσοῦντος νὰ θεραπεύεται καὶ ἡ συναίσθησις τῆς βαρυτάτης εὐθύνης διὰ τὰς βλάβας, τῶν ὁποίων ἤθελε γίνεαι πρόξενος εἰς τὸν συνάνθρωπόν του, ἐὰν δὲν ἐπέσπευδε τὴν ἴασίν του, ἡ παρακολούθησις τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενῶν ὡς καὶ ἡ ἀνεύρεσις ἐστιῶν μόλυνσεως ὑπὸ ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν ἐιδικῶν ἰατρῶν, καὶ πρὸ πάντων ἡ δωρεὰν παροχὴ θεραπείας καὶ νοσηλείας εἰς πάντας τοὺς πάσχοντας ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀπόρους τε καὶ εὐπόρους, ταῦτα πάντα ἀποτελοῦσι τὸ πρῶτιστον τῶν μελημάτων πάσης εὐνομουμένης Πολιτείας.

Ἐλπίζομεν ὅτι σήμερον, ὅτε ἰσχυρὰ Κυβέρνησις ὑπὸ τὸν Στρατάρχη καὶ Πρωθυπουργὸν Ἀλέξανδρον Παπάγον προΐσταται τῆς φιλτάτης πατρίδος μας, ὁ σπουδαιότατος οὗτος κοινωνικὸς Ἀγὼν οὐ μόνον θὰ συνεχισθῆ ἀλλὰ καὶ τελειότερον θὰ ὀργανωθῆ. Τοῦτο μοι ἐπιτρέπεται νὰ πιστεύω, διότι ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις εὐθὺς ὡς ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν κατανοήσασα, ὅτι ἡ γενομένη ἐπίταξις τοῦ Νοσοκομείου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν βάσιν τοῦ ἀγῶνος τούτου, θὰ κατέστρεφε τὸ ἐπὶ τεσσαρακονταετιῶν ὀλόκληρον συντελεσθὲν σπουδαιότατον τοῦτο κοινωνικὸν ἔργον, προέβη ἀμέσως εἰς τὴν ἄρσιν αὐτῆς.

Πιστεύομεν ἐπίσης ὅτι, ἐὰν ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς διορθώσεως τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων παρ' ἡμῶν ἡ υἰεῖα ἀποτελῆ τὸ ἀρραγὲς καὶ στερεὸν θεμέλιον τῶν Ἐθνῶν,

ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις δύναται καὶ πρέπει νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῆς ὑγείας, ὡς ἀποτελούσης τὸ ἰσχυρότερον προπύργιον τῆς φρουρήσεως τῶν Ἐθνικῶν δικαιῶν. Πρὸς τὴν ἐκπολιτιστικὴν ταύτην ἰδέαν ἀποβλέποντες, εὐέλπιδες ἀτενίζομεν εἰς τὸ μέλλον, καλῆς ἤδη ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ κοινωνικο - ἱατρικῆς ἀπόψεως, καὶ πεποίθαμεν ὅτι ἡ ἐν τῷ μέλλοντι πολιτικὴ τῆς Πατρίδος μας, μὴ ἀμφιφορέουσα ἀλλὰ σταθερῶς ἀκολουθοῦσα τὴν παροῦσαν, οὐδὲν θέλει παραλείψει εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὰς ἐμφύχους δυνάμεις τοῦ ἡμετέρου Ἐθνους ὑγιεῖς καὶ εὐφρόστους ἀπὸ τε ἡθικῆς, πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ἀπόψεως, ἀνεγείρουσα ἐν τοῖς ἔνδον περιλάμπρον Ἐθνικὸν οἰκοδόμημα ἐν τῷ ὁποίῳ ἄλκιμος νεολαία, σφυρηλατοῦσα τὸ Ἐθνικὸν μεγαλεῖον, θέλει συντελέσει, ἵνα καὶ αὐθις ἀναλάμψῃ ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, ὅστις θὰ προβάλλεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο πρὸς μίμησιν εἰς τοὺς πολιτισμένους λαούς.

Ἐς εὐχόμεθα πάντες νὰ πραγματοποιηθῇ τοῦτο.